

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520200568
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2020:3520200568.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou
515209278egalovátovenia:

veci starostlivosti súdu o mal. X. H., X.. G. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky B. P., X.. G. XX.XX.XXXX, L. Z. XXX, zast. v konaní JUDr. Jozefom Elsnerom, advokátom v Lipanoch, Dubovica 426, a otca K. H., X.. G. XX.XX.XXXX, L. Z. XXX, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k dieťaťu takto

rozhodol:

I. Mal. X. H., X.. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matky. Zastupovať a spravovať majetok maloletého budú obaja rodičia.

II. Otec maloletého je povinný prispievať na výživu mal. X. mesačne sumou 200,-Eur, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 21.02.2020.

III. Nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 21.02.2020 do 30.11.2020 v celkovej sume 1.662,07 Eur je otec maloletého povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 140,- Eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Súd ruší neodkladné opatrenie nariadené Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 02.09.2020 č.k .9P/10/2020-67.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého podala návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Uviedla, že otec maloletého opustil spoločnú domácnosť. Od roku 2019 vznikali dlhy na nájomnom, na poplatkoch za elektriku, vodu a plyn, pričom ona sa o týchto skutočnostiach dozvedela dva týždne pred podaním návrhu. Otec maloletého ju ubezpečil, že všetko platí a uviedol, že jej bude platiť výživné na dieťa vo výške 800,-Eur. Bolo to tak v októbri 2019. Výška dohodnutého výživného sa neplatila. Posledné výživné bolo uhradené dňa 27.01.2020 vo výške 500,-Eur, pričom vzniknuté dlhy vo vzťahu k dodávateľom služieb spojené s užívaním bytu musela zaplatiť z peňazí, ktoré jej požičal otec, a to za plyn 240,-Eur, za elektrinu 280,-Eur, za vodu 93,-Eur, za nájom 900,-Eur. Neuhradený zostal dlh na nájomnom vo výške 450,-Eur. Uviedla ďalej, že pred dvoma rokmi si spoločne s otcom maloletého zakúpili vozidlo, ktoré si však otec maloletého 07.02.2020 prisvojil, bráni jej v jeho užívaní pre účely dieťaťa, auto vzal bez jej vedomia. Má obavu o zasielanie ďalších finančných prostriedkov na výživu dieťaťa z dôvodu, že otec maloletého nerešpektuje dohody. Domáhala sa nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti. Výživné malo byť určené vo výške 800,-Eur mesačne.

2. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 06.03.2020 č.k. 9P/10/2020-20 súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, a to z dôvodu nepreukázania obavy, že je neodkladná úprava pomerov potrebná.

3. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 06.03.2020 č.k. 9P/10/2020-67 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého X. zveril do starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 100,-Eur mesačne.

4. Otec maloletého sa na pojednávanie súdu nedostavil, k návrhu matky sa nevyjadril, jeho pobyt v súčasnosti nie je známy.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, správami o príjmových pomeroch účastníkov, o výdavkoch, výsluchom matky.

6. Dieťa pochádza z mimomanželského zväzku. Rodičia maloletého nežijú od októbra 2019 v spoločnej domácnosti. Medzi rodičmi existovala dohoda o tom, že otec bude matke prispievať sumou 800,-Eur na domácnosť a dieťa, následne od októbra 2019 až do januára 2020 matke posielal sumu 500,-Eur. Otec bol v kontakte s maloletým naposledy v januári 2020. Podľa vyjadrenia matky od tejto doby synovi nenapísal ani k meninám či narodeninám. Výživné od tejto doby otec neplatí. Matka žije so synom sama.

7. Z neformálneho pohovoru s mal. X. vyplýva, že s otcom sa už dlho nevidel, stará sa o neho len mama, otec mu nezavolá. Nevie, kde otec býva. S mamou chodievajú na výlety, rád športuje, mama mu kúpila výstroj na floorball.

8. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

9. Podľa § 24 ods. 1 až 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

10. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

11. Je zrejmé, že starostlivosť o maloletého už dlhodobo vykonáva výlučne jeho matka. Tá žije s maloletým sama a sama tiež od februára 2020 uhrádza všetky náklady na maloletého. Otec o dieťa nejaví záujem, jeho pobyt sa nepodarilo zistiť. Starostlivosť matky je na dobrej úrovni, nedostatky u matky zistené neboli. Na základe týchto skutočností súd maloletého zveril do starostlivosti matky, keďže tá je zárukou ďalšej riadnej výchovy maloletého na rozdiel od otca, ktorý starostlivosť nerealizuje vôbec.

12. Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

13. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

14. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15. Pri určení výživného vychádzal súd z potrieb maloletého a možností a schopností oboch rodičov podieľať sa na jeho výžive.

16. Maloletý X. má bežné výdavky, v súčasnosti navštevuje G. ročník B. školy. Má dobrý zdravotný stav. Jeho výdavky sú teda spojené so stravovaním, hygienou, oblečením, bývaním a platením potrieb v škole.

17. Matka maloletého bola v období od 13.07.2018 do 26.03.2020 evidovaná na úrade práce ako nezamestnaná, následne jej vzniklo oprávnenie na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti. Na maloletého poberá rodinné prídavky vo výške 24,95 Eur (v septembri 2019 jej bol vyplatený príspevok pri nástupe maloletého do školy vo výške 100,-Eur). Od začiatku podnikania dosahuje príjem vo forme fixného bonusu 400,-Eur a následne mala provízie, ktoré sa pohybujú rôzne, napríklad v apríli 2020 vo výške 497,62 Eur, v máji 2020 vo výške 215,80 Eur, v júni vo výške 712,79 Eur. V júli mala príjem vo výške 989,60 Eur + bonusy 844,-Eur, v auguste vo výške 2.495,88 Eur, v septembri 2020 vo výške 186,80 Eur, v októbri 2020 vo výške 1.061,53 Eur. Matka maloletého nemá inú vyživovaciu povinnosť, jej výdavky sú vo výške 146,-Eur za nájom, 44,-Eur za elektriku, 50,-Eur za plyn, polročne platí za vodu 50,- až 60,-Eur, cestovné za mesiac vo výške 200,-Eur. Matka maloletého majetok väčšej hodnoty nemá.

18. Otec maloletého podnikal do 30.06.2019, podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni platil odvody v základnej výške. Od tejto doby jeho zamestnávateľ a ani príjem neboli zistené, a to ani v Českej republike, kde by sa mohol podľa vyjadrenia matky zdržiavať. Dôvod ukončenia podnikateľskej činnosti nebol zistený. Daňové priznanie za rok 2019 nepodal. Inú vyživovaciu povinnosť otec maloletého nemá. Nevlastní žiadny majetok väčšej hodnoty, nemá úspory, vlastní iba motorové vozidlo.

19. Vychádzajúc z týchto skutočností súd za primerané výživné zohľadňujúce najmä potreby maloletého považuje sumu 200,-Eur mesačne. Je to suma, z ktorej matka môže uhradiť aspoň základné potreby

dieťaťa- stravu, ubytovanie, hygienické potreby, výdavky v škole. Matka maloletého zabezpečuje kompletnú osobnú starostlivosť o dieťa, preto vynakladanie finančných prostriedkov na uspokojovanie potrieb z jej strany nemožno požadovať. Je zrejmé, že otec dieťaťa bol schopný platiť po rozchode s matkou maloletého výživné vo výške 500,-Eur mesačne, teda jeho schopnosť zamestnať sa a zarobiť si na uspokojovanie svojich potrieb a potrieb svojho dieťaťa nie je žiadnym spôsobom obmedzená. Otec dieťaťa sa na starostlivosti o dieťa žiadnym spôsobom nepodieľa, jeho povinnosti sú obmedzené výlučne na platenie výživného. Z tohto dôvodu je výživné vo výške 200,-Eur mesačne primerané. Ak vychádzame z priemerného zárobku (priemerná mzda v SR v roku 2019 bola vo výške 1.262,-Eur brutto), ktorý by rovnako otec dieťaťa mohol dosahovať, keďže opak preukázaný nebol, po zaplatení sumy výživného by otcovi dieťaťa zostával dostatok finančných prostriedkov aj na uspokojovanie svojich potrieb.

20. Súd počiatok vyživovacej povinnosti určil od podania návrhu na súd, t.j. od 21.02.2020, nakoľko je zrejmé, že v tomto období už rodičia maloletého nežili v spoločnej domácnosti a otec sa na starostlivosti o syna nepodieľal. Od tejto doby tak vznikol dlh za dobu od 21.02.2020 do 30.11.2020 (výživné za december 2020 ešte nie je splatné) vo výške 1.662,07 Eur (za 9 dní februára 2020 vo výške 62,07 Eur, za mesiace marec 2020 až september 2020 vo výške 7x200,-Eur a za mesiace október a november 2020 2x100,-Eur - tu bolo výživné určené neodkladným opatrením vo výške 100,-Eur a toto rozhodnutie je vykonateľné). Tento dlh súd umožnil otcovi maloletého vzhľadom k jeho výške splatiť v pravidelných mesačných splátkach tak, aby tento dlh bol uhradený čo najskôr, teda cca do jedného roka.

21. Súd súčasne zrušil nariadené neodkladné opatrenia, ktorým boli dočasne upravené práva a povinnosti rodičov k maloletému, nakoľko týmto rozhodnutím stratí neodkladné opatrenie význam.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením. Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.